

เห็นตรงข้าม

พระสงฆ์ มนัสสุโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมเพราะวันนี้เรามาอุโบสถ ลงอุโบสถ เห็นไหม อุโบสถศีล
ความสะอาดบริสุทธิ์ของสงฆ์ ถ้าความสะอาดบริสุทธิ์ของสงฆ์ เวลาภาวนาแล้วมันคลายความ
กังวล ถ้ามีความกังวลนะ เวลาภาวนาไปแล้วหัวหงกหน้าพะวงหลังๆ มันไม่ก้าวหน้า ถ้าไม่ก้าวหน้า
เห็นไหม เนี่ยการลงอุโบสถ การลงอุโบสถคือตรวจสอบศีลของสงฆ์ ตรวจสอบกันว่าใครมี
อาบัติมากอาบัติน้อยขนาดไหน ใครมีความสะอาดบริสุทธิ์มากน้อยขนาดไหนในหัวใจ

เนี่ยฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อเตือนสติ เตือนสติ เห็นไหม นี่คนถ้ามีสติแล้วทำอะไรจะไม่
ขาดตกบกพร่อง เวลาขาดสติขึ้นไป ทำสิ่งใดขาดตกบกพร่องไปทั้งนั้น เวลาคุ้นเคยไปแล้ว
คุ้นเคยจนเป็นเนื้อเดียวกัน เห็นไหม สรรพสิ่งเป็นเรา เราเป็นสิ่งนั้น สิ่งนั้นเป็นเราทั้งหมด เห็น
ไหม นี่ทุกข์เป็นเรา สรรพสิ่งเป็นเรา เป็นเราไปทั้งหมดเลย แล้วแยกแยะสิ่งใดไม่ได้สักอย่าง
หนึ่ง

ถ้าเราจะแยกแยะสิ่งใดสักอย่างหนึ่ง เนี่ยเวลาลงอุโบสถ เวลาลงอุโบสถ เห็นไหม ความ
สะอาดบริสุทธิ์ของสงฆ์ ความสะอาดบริสุทธิ์ของสงฆ์อาศัยสิ่งนั้นเพื่อตรวจสอบความสะอาด
บริสุทธิ์ของเราว่าเราเข้าสังฆกรรม เห็นไหม นี่ลงอุโบสถสังฆกรรม เนี่ยลงอุโบสถนะ ได้ฟัง
ธรรมๆ ฟังเพื่อตอกย้ำ ตอกย้ำให้จิตใจมันเปิดกว้าง จิตใจมันเปิดกว้างมันยอมรับเหตุรับผล
นะ ถ้ามันยอมรับเหตุรับผลสรรพสิ่งแล้วนี่ เขาเรียกว่ากรรมคลุกเคล้า มันคลุกเคล้าเป็นสิ่ง
เดียวกันเลย แยกแยะไม่ได้ว่าอะไรผิดอะไรถูก มันแยกแยะไม่ได้ พอแยกแยะไม่ได้เราจะ
ดำเนินการชีวิตของเราไปอย่างไร นี่พูดถึงทางโลกเขาดำเนินการชีวิตนะ

แต่เวลาของเราเนี่ย เราเป็นนักปฏิบัติ เวลานั้นปฏิบัติ เห็นไหม จิตมันจะพัฒนา
ก้าวหน้าของมันไป ถ้าจิตมันพัฒนาก้าวหน้าของมันไป เห็นไหม นี่คนคนนั้นจะมีทรัพย์สมบัติ
มีทรัพย์สมบัติก็มีอริยทรัพย์ในหัวใจ ถ้ามีอริยทรัพย์ในหัวใจนะ อยู่ที่ไหนก็ร่มเย็นเป็นสุขใจ จะ
อยู่ใต้น้ำ อยู่บนสวรรค์ อยู่บนก้อนเมฆ จะอยู่ที่ไหนมันมีความสุขทั้งนั้น แต่ถ้าหัวใจมันเป็น

ทุกข์ เป็นทุกข์เป็นยากนะ อยู่บนกองเงินกองทองมันก็ไปทุกข์ไปยากบนกองเงินกองทองนั้นนะ เขามีตึกมีร้านอยู่สูงอยู่หลาย ๆ ชั้นนะ ก็ไปทุกข์ไปยากกันบนนั้น ถ้าจิตมันทุกข์มันยากในหัวใจนะ อยู่ที่ไหนมันก็ทุกข์มันก็ยาก

แต่ถ้าเรามีศีลมีธรรมในหัวใจของเราเห็นไหม ดุสิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่ในป่า เวลาตรัสรู้ตรัสรู้ในป่านั้น นี่เวลาแสดงธรรมก็แสดงในป่า ปรีณิพพานในป่า คำว่าในป่า ๆ คือสัจธรรม คือสัจจะความจริง มันเป็นธรรมชาติไป ไม่มีใครมาตกแต่ง ไม่มีใครมาเสริมแต่งของมันขึ้นไป มันมีของมันอยู่โดยดั้งเดิม เห็นไหม เราใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ถ้าแบบเรียบง่าย ความสุขอย่างนี้ไม่ต้องเบียดเบียนใคร ไม่ต้องอาศัยใคร ไม่ต้องทำให้ใครเดือดร้อน

แต่เป็นทางโลก ๆ นะ มันมีความทุกข์ความยากไปทั้งนั้น ความทุกข์ความยาก ถ้ามันอาศัยอุ้มชูค้าชูกันมา ถ้าอาศัยอุ้มชูค้าชูกันมา เห็นไหม สิ่งนั้นพึ่งตัวเองไม่ได้ ถ้ามันจะพึ่งตัวเองได้ ๆ พึ่งธรรม ๆ เพื่อเหตุนี้ไง พึ่งธรรม ๆ ให้จิตทุกดวงมันมีคุณธรรมในใจของตน ถ้ามีในใจของตน เห็นไหม มันทำของมันได้ ถ้าทำได้นะ คนเราต้องมีสติมีปัญหา มีการคิด มีการแยกแยะ มีสติปัญญาคอยตรวจสอบในใจของตน ในใจของตนนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เห็นไหม นี่ท่านมีความคิดของท่านว่า มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่มันจะหาที่ไหน เพราะมันยังไม่มีในโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เห็นไหม ว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะมีธรรมของมันอยู่แล้ว ของมันอยู่แล้วมันอยู่ที่ไหน แล้วใครไปค้นหาขึ้นมาละ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างบุญญาธิการอย่างนั้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างบุญญาธิการมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงมีอำนาจวาสนาได้รู้ค้นขึ้นมา ตรัสรู้เองโดยชอบ ๆ เพราะไม่มีใครสั่งใครสอน ไม่มีใครบอก ใครบอกไม่ได้ เพราะไม่มีใครมีปัญหาบอกได้ ไม่มีใครมีปัญหา ไม่มีใครมีความสามารถ ไม่มีใครมีจิตใจลึกซึ้งอย่างนั้นที่จะบอกได้ ทั้ง ๆ ที่ของมันมีอยู่โดยดั้งเดิม ดั้งเดิม เห็นไหม วัฏฏะ วัฏฏะเนี้ย กามภาพ รูปภาพ อรูปภาพ มีอยู่โดยดั้งเดิม เทวดา อินทร์ พรหมมันต้องมีอยู่แล้วไง ถ้าเทวดา อินทร์ พรหมมีอยู่แล้ว เทวดา อินทร์ พรหม เป็นภพชาติที่ละเอียดกว่ามนุษย์ ทำไมเขารู้สิ่งนี้ไม่ได้ละ เขารู้สิ่งนี้ไม่ได้ไง

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักร เทวดาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไป เทวดารู้ตามใจ เทวดาฟังได้ยินได้ฟัง รู้ตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้ตามก็รู้ตามด้วยการศึกษา รู้ตามด้วยการได้ยิน แต่ยังไม่มีความจริงในใจ เห็นไหม ถึงเทวดา อินทร์ พรหม ต้องมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ถ้ามันมีอยู่แล้วๆ ก็มีอยู่แล้วด้วยบุญญาธิการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันมีอยู่แล้วมีอยู่แล้วด้วยบารมีธรรม บารมีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมบุญญาธิการมา ถ้าสร้างสมบุญญาธิการมาแล้วหรือคนหรือคนด้วยสติด้วยปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันถึงเกิดมรรคเกิดผลในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา

เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังเห็นตรงข้าม ถ้าเรายังไม่เห็นตรงข้ามตรงข้ามกับทุกข์ ตรงข้ามกับกิเลสไป ถ้าเรายังไม่เห็นตรงข้ามกับกิเลส เห็นไหม เราก็เห็นชอบกับกิเลสไป เราเห็นชอบกับความเห็นของเราไป เราเห็นชอบกับกิเลสที่มันพอใจ มันจะมีความสุขของมัน มันอาศัยว่าสิ่งนั้นเป็นทรัพย์สมบัติ เห็นไหม อาศัยสิ่งนั้น อาศัยใจของสัตว์โลกเป็นที่อยู่อาศัย

อวิชาๆ พญามารมันอาศัยบนหัวใจของสัตว์โลก แล้วเวลาหัวใจของสัตว์โลก เวลาเกิดเป็นภพชาติใด เห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหมก็มีกิเลสเหมือนกัน เทวดา อินทร์ พรหมๆ ถ้าเป็นปุถุชนนะ แต่ถ้าเป็นเทวดาเป็นพระโสดาบัน ถ้าเป็นเทวดาในชั้นพรหม ชั้นอนาคา เห็นไหม มันก็มีกิเลสส่วนละเอียดย แต่ว่าสังขารในใจมีอยู่แล้ว เห็นไหม นี่ใจ เวลากิเลสมันอาศัยอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกๆ แล้วเราเห็นดีเห็นงามไปกับมันไป เราไม่เห็นตรงข้ามไป ถ้าเราเห็นดีเห็นงามกับกิเลสไป เห็นไหม เราก็คิดแต่จะหาความสุขความสบายกับชีวิตนี้ แล้วเวลาอยู่ทางโลกก็คิดว่า สิ่งนี้ เห็นไหม จะก้าวหน้าทุกอย่างไปเป็นสมบัติของเรา มันไม่พอกับกิเลสหรือกิเลสมันต้องการสามโลกธาตุ มันไม่ต้องการโลกเดียวหรือ มันต้องการสามโลกธาตุเป็นสมบัติของมันคนเดียวเลย แล้วมันเป็นไปไม่ได้ เพราะมันเองมันก็อยู่ไม่ได้

นี่จิตนี้มันเป็นอนิจจัง มันมีวาระของมัน เห็นไหม มันมีอายุขัยของมัน มันจะอยู่ค่าฟ้าไม่ได้ ถ้ามันอยู่ค่าฟ้าไม่ได้ ตัวมันเองยังอาศัยตัวมันเองไม่ได้ แล้วมันจะไปยึดสามโลกธาตุเป็นของมันเป็นไปได้อย่างไร แต่มันก็จะยึด มันยึดไม่ได้หรือๆ แต่ด้วยต้นหาความทะยานอยากของมัน เห็นไหม มันจะเอาสามโลกธาตุเป็นสมบัติของมัน นี่แล้วเราเกิดมาในโลก เห็นไหม ก็ว่าสิ่งนั้นเป็นสมบัติของเราๆ ทั้งๆ ที่เราเองก็พึ่งตัวเองไม่ได้ นี่เวลามาบวชมาเรียนเป็นพระ เห็นไหม นี่ไปอยู่กับครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียงขึ้นมา เห็นไหม ก็จะทำสมบัตินั้นเป็นของเราๆ มัน

ไม่เป็นของเราหรอก เพราะเราเห็นชอบไปกับกิเลสใจ มันเป็นเรื่องของกิเลสตัดหาความ
ทะยานอยาก มันไม่เป็นเรื่องของธรรม

เรื่องของธรรม เห็นไหม เรื่องของธรรม คนที่มีสติปัญญา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดใน
พุทธศาสนา เห็นภัยในวิภวสงสาร เห็นไหม นี่มาบวชเป็นพระๆ เห็นภัยในวิภวสงสาร อยู่ในโลก
ของฆราวาส อยู่ในโลกของมนุษย์ เห็นไหม เราจะไม่มีโอกาสประพฤติปฏิบัติได้เหมือนกับ
โอกาสของพระ พระเป็นทางกว้างขวาง คฤหัสถ์เป็นทางที่คับแคบๆ โอกาสของเรา เห็นไหม
เราต้องมีหน้าที่การงาน เราต้องมีความรับผิดชอบ เป็นหน้าที่ๆ หน้าที่อะไรละ ใครมีหน้าที่สิ่ง
ใดก็ต้องรับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างนั้น ถ้ารับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างนั้น นี่ก็เป็นหน้าที่
อยู่แล้ว หน้าที่เพื่อเลี้ยงชีพๆ

แล้วเวลามีสติปัญญาขึ้นมาก็อยากจะประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม ก็ชวนขวยๆ ก็อยากจะ
มีเวลาเวลาไร นี่สละเพศของฆราวาสมาบวชเป็นพระ พอบวชเป็นพระขึ้นไปแล้วนี้ เห็นไหม
เนี่ยยี่สิบสี่ชั่วโมง เนี่ยทางกว้างขวาง ทางโอกาสที่เราจะประพฤติปฏิบัติ เวลาที่ทางโลกเขา
แสวงหา ทางโลกเขาต้องการ พระมีสมบุรณ์แบบเลย ถ้าพระมีสมบุรณ์แบบ ทางที่กว้างขวาง
ของเรา เห็นไหม เราพยายามที่จะประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา นี่ให้มันเห็นตรงข้าม เห็นตรง
ข้ามกับกิเลสใจ อย่าไปเห็นร่วมกับกิเลส

ถ้าเห็นร่วมกับกิเลส เห็นไหม เห็นร่วมกับกิเลสตัดหาความทะยานอยากล้นฝั่ง ไม่มี
เมืองพอ เนี่ย มันจะเอาสามโลกธาตุเป็นสมบัติของมันก็ยังไม่พอ ทั้งๆ ที่มันเองก็อยู่ด้วยตัวมัน
เองไม่ได้ โดยธรรมชาติ ชีวิตนี้ เห็นไหม เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่ง
เป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา คำว่าเป็นอนัตตา เป็นอนัตตามันเป็นโดย
ข้อเท็จจริงในสังขาร แต่หัวใจของเรามันไม่รู้ไม่เห็นใจ หัวใจมันรู้มันเห็นแต่ว่าเป็นอัตตาๆ
เป็นแต่ของเราๆ เป็นความยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นสมบัติของเรา มันเห็นว่ามันอย่างนั้น นี่เห็นร่วมกับ
กิเลสใจ มันไม่เห็นตรงข้าม

มันต้องเห็นตรงข้าม การเห็นตรงข้ามขึ้นมา นี้ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นสังขาร ศึกษาเป็นสัญญา ศึกษาเป็นทฤษฎี ทฤษฎีชี้จุดจบแล้ว ชี้ถึง
ที่สุดแห่งทุกข์แล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ แต่เวลาคน
ศึกษา ศึกษาแล้วได้อะไรมา ก็ได้ทฤษฎีมาไ้ ได้ความจำนี้มาไ้ แล้วความจำขึ้นมาก็รวบรัด
ขึ้นมาว่า เห็นว่าเป็นสมบัติของเราไ้ เห็นสมบัติเป็นของเรา มันก็เห็นสมบัติโดยกิเลสใจ โดย

กิเลสใจ นี่เป็นความจำๆ ของเราไม่ได้ คึกขามาขนาดไหนเดี๋ยวก็ลืม เนี่ยทฤษฎีรูขนาดไหนเดี๋ยวก็ลืม

นี่เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา มันสะท้อนใจมันก็เลี้ยวเข้าไปหาธรรมะชนิดหนึ่ง ถ้าเลี้ยวเข้าไปหาธรรมะชนิดหนึ่งก็ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้อย่างนี้ นี่พอมันบรรเทาทุกข์ได้แล้วเดี๋ยวมันก็ลืม พอลืมขึ้นมาแล้วมันก็ใช้ชีวิตหย่าเปื่อยอย่างเดิม เนี่ยมันก็อยู่อย่างนั้น เพราะมันเห็นร่วมกับกิเลสใจ เพราะกิเลสคือตัดหาความทะยานอยาก สิ่งที่มันคาดมันหมายมันต้องการ มันไขว่คว้าทั้งนั้น แล้วมันไขว่คว้า ไขว่คว้าน้ำเหลว ไขว่คว้าสิ่งที่ไม่มีไม่เป็นใจ สิ่งที่ไม่เป็นสมบัติของตนใจ ไขว่คว้าแต่อากาศธาตุ ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติของตน นี่เวลาพวกเราบวชมาเป็นพระ เห็นไหม เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สติก็ไม่สติของเรา คึกขามาอ่านจนกระดาษจะผุแล้วนะ อ่านจนทะเลเลย หนังสือนี้ค้นคว้าอ่านจนทะเล เปิดแล้วเปิดอีกเลย สติก็คือสติอยู่อย่างนั้น มันไม่เป็นของเราสักที

แต่เวลามาฝึกมาหัดขึ้นมา ถ้าเป็นของเราขึ้นมา ถ้าสติมันสมบูรณ์ มันไม่มีอะไรแผดเผาเราได้เลย นี่ ดูลิ พุทโธๆ เนี่ย สิ่งที่เรากระทำของเราเนี่ย คนที่เขาเหยียดหยาม คนเขาดูถูกกันเห็นไหม ดูลิ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติมา หลวงตาท่านพูดเอง เนี่ยถ้าเกิดมีสติขึ้นมา ฝ่ามือสามารถกั้นน้ำพายุทะเลได้ นี่เวลาเกิดพายุใหญ่ในมหาสมุทรเนี่ย มันสามารถกั้นกันได้เลย เวลาสิ่งที่มันกระพือรุนแรงในหัวใจ ถ้ามีสติมันสงบระงับได้หมดเลย สิ่งที่มันเป็นไปเพราะมันขาดสติ ถ้ามันมีสติขึ้นมาแล้วอะไรมันจะมาแผดเผาอะไรมันจะก้าวล่วงเข้ามาในใจเราได้ถ้ามันเป็นจริง เห็นไหม นี่ดูลิถ้ามันเป็นสติจริงๆ สติที่เรากระทำขึ้นมา สติโดยข้อเท็จจริงขึ้นมาเนี่ย มันมีคุณค่าอย่างนั้น

แต่เนี่ยมันศึกษาๆ มันเป็นความจำทั้งนั้น ความจำก็ได้แค่นี้ เวลามันทุกข์มันยาก เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมามันระลึกได้ก็ตั้งสติเสียที เวลาพอคุ้นชินขึ้นไปแล้ว เห็นไหม มันก็จางไป พอจางไป เห็นไหม เห็นร่วมกับกิเลสใจ พอมันทุกข์มันยากมันเบาบางลง กิเลสมันฟื้นตัวขึ้นมา มันก็มีอำนาจบาตรใหญ่บนหัวใจ แล้วก็บิบบี้ บิบบี้หัวใจของเราเนะ จริงๆ มันนำทุเรศ มันบิบบี้หัวใจของเราเองแท้ๆ ใจตัวเองสำคัญตนผิด นี่เห็นร่วมกับมันไง ยอมเป็นทาสของกิเลสใจ

เวลายอมเป็นทาสของกิเลสให้กิเลสมันมีอำนาจเหนือกว่าหัวใจ มันเหยียบจนมันบิบบี้สี่ไฟโดยการกระทำของกิเลส แต่เราไปเห็นร่วมกับมัน กลับไปชื่นชม กลับไปชื่นชมว่าเราคิดดี คิดถูก คิดมีปัญญา กลับไปเห็นร่วมกับมัน นี่ไง เห็นร่วมกับกิเลส เห็นไหม ทำลายไปหมดเลย ทั้งๆ ที่เรามีสติมีปัญหาเนะ เราเห็นภัยในวัฏสงสารนะ โอกาส เห็นไหม ทางคฤหัสถ์เป็นทางคับ

แค้นนะ เนี่ยบวชเป็นพระๆ ทางที่กว้างขวางใจ ทางที่กว้างขวางก็ทางในการนั่งสมาธิเดินจงกรม ใจ การศึกษาเล่าเรียนก็ได้ศึกษา ศึกษาๆ เพื่อปฏิบัติ ไม่ได้ศึกษามาอวดใคร ไม่ได้ศึกษาว่ามีปัญญา มาก

พอศึกษาขึ้นมามากเป็นหมากัดกัน ธัมมะซากัจฉา เอตัมมังคละมุตตะมัง เขาพูดด้วย เหตุด้วยผล เวลาเขาคุยกันด้วยเหตุด้วยผล ใครมีเหตุผลที่เหนือกว่าก็ต้องยอมรับ ไอ้ที่หมากัดกัน เอาสีข้างเข้าถู เอาชนะคะคานกัน เอาแต่ว่าฉันมีปัญญาๆ ศึกษาธรรมมาเป็นสัญญา สัญญาเสร็จจำมาๆ จำแล้วก็มาวิเคราะห์วิจัยขึ้นมา แล้วก็ไปโต้แย้งกัน โต้แย้งกันก็เป็นหมากัดกัน หมากัดกันเจ็บทั้งคู่ หมาสองตัวกัดกันไม่มีตัวไหนเป็นมนุษย์ขึ้นมาได้เลย ไม่มีประโยชน์สิ่งใด ๆ เลย เห็นไหม นี่เห็นร่วมกับกิเลส ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ควรที่เป็นประโยชน์ กลายเป็นประโยชน์ของหมา

มันไม่เป็นประโยชน์ของเราไง นี่ถ้าเป็นประโยชน์ของเราละ ศึกษา สาธุ นี่ปริยัติ ธรรม และวินัยเป็นศาสดาของเรา เราไม่ได้เหยียดหยาม เราไม่ได้ดูถูกดูแคลนใดๆ ทั้งสิ้น เราเคารพ บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราเห็นต่างไง นี่เราเห็นต่าง เห็นตรงข้าม ไม่เห็นร่วมกับกิเลสไง กิเลสมันไปศึกษามานี้ สาธุ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ของเรา ของเรายังไม่มี เนี่ยศึกษามาศึกษามาแล้วชวนชวาชิตี ศึกษามานี้เป็นความจำ นี่ไปขโมยมา ไปจำมา เป็นแนวทาง เป็นปฐนหมายป้ายทางขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สาวกสาวกจะเป็นผู้ได้ยินได้ฟัง ถ้าสาวกสาวกเป็นผู้ที่มีบารมีน้อย ผู้ที่ไม่มีความสามารถ ที่จะรื้อค้นขึ้นมาด้วยตัวเอง เห็นไหม นี่มีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แนะไว้แล้ว ศึกษามาศึกษามาให้ค้นคว้า ไม่ได้ศึกษามาแล้วเคลมว่าเป็นของเรา ศึกษามาแล้วเห็นร่วมกับกิเลส ให้กิเลสไปยึดมั่นถือมั่น พุทธพจน์ๆ อะโรกัพุทธพจน์ พุทธพจน์ก็กิเลส เห็นร่วมกับกิเลส กิเลสมันก็บังเงาใจ อ่างพุทธพจน์ๆ แล้วก็เหยียบย่ำธรรมวินัยใจ เหยียบย่ำความเป็นจริงใจ แล้วให้กิเลสมันพุดขึ้นมาในหัวใจใจ แล้วมันก็เหยียบย่ำหัวใจ นี่มันบีบบีบไฟ เวลา กิเลสมันบีบบีบไฟหัวใจของเราเนี่ย มันดูแล้วมันทุเรศๆ

แต่ไอ้คนที่ไม่รู้เนื้อหังการ สำคัญตน สำคัญตนว่าเป็นธรรมๆ แล้วอ่าง คำก็พุทธพจน์ๆ อ้าว มันไม่เป็นพุทธพจน์ได้ยังไง นี่ไง อริยสัจก็เป็นอริยสัจใจ สติปัญญาอันสัจสติปัญญาอันสัจใจ กา ยานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ก็เหมือนกันหมดใจ นี่ชื่อใจ มันก็ได้แต่ชื่อใจ นี่มันเป็นชื่อของมัน มาใจ นี่ใจ เห็นร่วมกับกิเลสใจ กิเลสมันก็บังเงาใจ มันก็ไม่ใช่ความจริงใจ

ถ้าเป็นความจริงสิ นี่เป็นความจริง ๆ เห็นไหม ทางของนักบวช ทางของพระเราเนี่ย มันกว้างขวาง ถ้ากว้างขวางก็เปิดกว้างสิ เปิดกว้างมันเป็นของเราจริงหรือ ถ้าเป็นของเราจริงมีความสุขจริงหรือเปล่า อย่าหน้าขึ้นอกตรมนะ อย่าดีแต่รีนเริงแต่ภายนอก แต่ในหัวใจเศร้าหมอง ในหัวใจมีแต่ความทุกข์ความยาก

เวลาครูบาอาจารย์ของเราอ่อนน้อมถ่อมตน นี่เวลาพระอัสสชิ เห็นไหม เวลาพระสารีบุตรถาม เราบวชใหม่ พระอรหันต์แท้ ๆ เลย เราเพียงบวช ธรรมะกว้างขวางไม่รู้หรือ รู้ไม่ได้แต่ความจริงแล้วพระอรหันต์ ครูบาอาจารย์ของท่านอ่อนน้อมถ่อมตนทั้งนั้น ท่านมีมากน้อยแค่ไหนท่านเก็บไว้ในใจ ท่านไม่พูดออกมา เว้นไว้แต่ เว้นไว้แต่วันไหนหมู่คณะที่ภาวนา นี้ลูกศิษย์ลูกหาภาวนาแล้วมีปัญหาขึ้นมา อิม พุดมาสิ มีอะไรว่ามา ถ้าไม่มีคุณธรรมในหัวใจจะเป็นอาจารย์เราได้อย่างไร จะเป็นอาจารย์ของเราได้ต้องชี้เข้ามาได้สิว่าสิ่งนั้นมันคืออะไร เนี่ยสังกรรม ๆ มันเป็นอย่างนี้ นี่ไง หลวงตาท่านพูดประจำ พระเราทรงธรรมทรงวินัยไม่ได้ใครจะทรง ถ้าพระเรา พระเราไม่มีธรรมไม่มีวินัยในหัวใจ ใครจะทรง ใครจะเป็น พระเป็นนักรบ ถ้านักรบมันต้องรบจริง ๆ สิ ถ้ารบจริง ๆ มันต้องเป็นความจริงขึ้นมาสิ

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม มันจะเห็นต่าง ถ้าเราเห็นต่าง เห็นต่างกับกิเลสของเรา ถ้าเราเห็นต่าง เห็นตรงข้าม เห็นตรงข้ามกับกิเลส เห็นตรงข้ามกับความมั่งง่าย เห็นตรงข้ามกับความสะดวกสบาย เห็นตรงข้ามหมด เห็นไหม ไม่ใช่ทุกขนิยม เนี่ยอริยสังข์ ไอ้พวกนี้พวกทุกขนิยม ต้องทุกข์ไว้ พวกชาติสัตว์ ใครบ้างไม่รู้จักสุขรู้จักทุกข์ ทุกคนก็รู้จักสุขรู้จักทุกข์ทั้งนั้น แต่ทุกคนเขามีเป้าหมายไป ทุกคนเขาไม่ให้กิเลสมันครอบงำไป เราไม่เห็นร่วมกับมันตลอดไป ถ้าเห็นร่วมกับมันตลอดไป โลกก็เป็นอย่างนั้น อุดหนุนจนเจือกัน แล้วถ้าคนที่มึสติปัญญา เห็นไหม อันนั้นก็เป็นสมบัติของเขา

เราอยู่กับหลวงตาท่านพูดประจำ มันเป็นที่ภัยของเขา ทานสมบัติ สิ่งที่เขาเสียสละ เขาจาคะของเขาเป็นสมบัติของเขา เราไม่สามารถจะไปบังคับเขาได้ ฉะนั้น เป็นสิทธิของเขา เขาจะมาทำบุญกุศลของเขา ฉะนั้น พระให้ระวังตัว พระต้องให้รู้หนักรู้เบา ต้องรู้จักกาลเทศะ ไม่ใช่จะไปคลุกคลีกับเขา เวลาท่านเตือนนะ อย่างอื่นท่านกันให้ได้หมด อย่างเช่นจะเข้ามาวุ่นวายในวัด จะเข้ามาครอบงำพระ ท่านจะไม่ให้เลย แต่เป็นสิทธิของเขา เข้าขึ้นมาเขาจะมาทำบุญกุศลของเขา มันเป็นสิทธิของเขาในพุทธศาสนา พุทธศาสนาเป็นของบริษัทสี่ เขาก็มีสิทธิตามหน้าที่ของเขา ตามสิทธิของเขา เขาจะทำของเขา แต่เรา เราเป็นพระ เราต้องมึสติปัญญา อะไรที่มันเป็นคุณและเป็นโทษ เห็นแล้วนี่ต้องเจริญศรัทธา เจริญศรัทธาก็ศรัทธาไทย ภิกษุทำให้ศรัทธาไทยตกลงเป็นอาบัติปาจิตตีย์ เป็นอาบัติ

แต่ถ้าภิกษุโง่ ศรัทธาแน่นมั่นฆ่าหมด มันทำลายทั้งนั้น นี่ไง เราจะเห็นร่วมหรือเห็นต่าง ละ ถ้าเราจะเห็นร่วมกับเขา ต้องมีสติปัญญา ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ แล้ว เห็นไหม ท่านก็ เชิดชูเพื่อหัวใจของเขา ถ้าหัวใจของเขานี้ก็เป็นหัวใจของเขา แต่ถ้าคนเรายังไม่มีหลักมีเกณฑ์ ถ้าเห็นร่วมกับเขา เดียวก็ไปตายกับเขา แต่ถ้าเราเห็นต่างกับเขา เห็นต่างกับเขาก็เพื่อจะเอาตัว รอดให้ได้ ถ้าเอาตัวรอดได้แล้ว เห็นไหมเนี่ย เวลาหลวงปู่มันท่านพูดกับหลวงตา เห็นไหม

“ท่านทำประโยชน์ได้กับโลกนี้มาก หมู่คณะคิดยังไงบ้าง..”

“โ๊ะ มีความคิดเต็มหัวใจที่จะจดจารึก แต่ตอนนี้งานส่วนตัวมันยังไม่จบ”

“เออ ใช้ เองงานส่วนตัวให้จบก่อน ถ้างานส่วนตัวไม่จบแล้วเนี่ย ถ้ามาทำหน้าที่การ งานหลายๆ อย่าง เดียวมันก็จะไปเป็นโลกหมด เดียวมันก็เห็นร่วมกับกิเลสหมด”

มันก็เป็นเรื่องของกิเลสไง ถ้าเรื่องของกิเลส กิเลสมันก็มีอยู่แล้ว โลกเทคโนโลยีของเขา เขาทำได้ทั้งนั้น เขาเจริญก้าวหน้า ใครเขาว่าโลกนั้นเจริญ ประเทศนั้นเจริญ มันเจริญด้วยวัตถุ มันแผดเผาหัวใจ เจริญด้วยวัตถุ เห็นไหม แล้วเราก็จะไปเห็นร่วมกับกิเลสไง สรรพสิ่งในโลกนี้ ก็ต้องดึงมาไปหมดไง จะส่งเสริมมาให้มันเทียมหน้าเทียมตาโลกใจ เทียมหน้าเทียมตาโลกก็ไป เทียมหน้าเทียมตากิเลสใจ

แต่ถ้าคนที่มีคุณธรรมในหัวใจนะ มันจะอับเฉา มันจะเหงาหงอย มันจะทุกข์มันจะยาก อันนั้นเป็นธรรม เป็นธรรมเพราะเราเห็นต่างกับกิเลส กิเลสมันจะเห็นแต่ความสะดวกสบาย อย่างเดียว แต่ถ้าเป็นธรรมๆ นะ ไม่ได้เห็นทุกข์นิยม ไม่ใช่อะไร แต่อยากให้เห็นทุกข์เพราะ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ มันจะเห็นอริยสัจ มันจะเข้าไปสู่สัจจะความจริง ถ้าเข้าสู่สัจจะ ความจริง มันจะทำความจริงของเราขึ้นมา เห็นไหม เราเห็นต่างกับกิเลส เห็นตรงข้ามกับมัน เห็นตรงข้ามกับกิเลส

ถ้าใครเห็นตรงข้ามกับกิเลส เห็นไหม เจ้าชายสิทธัตถะไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ท่านเห็น พยายามคิดว่ามันต้องมีฝั่งตรงข้าม ถ้ามีฝั่งตรงข้าม ต้องมีการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่การไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย อันนั้นมันยังไม่มีใครสามารถรู้ค้น ขึ้นมาได้ ไม่มีใครเป็นคนชี้มาได้ ท่านถึงต้องแสวงหาของท่านเอง ท่านพยายามค้นคว้าของท่านเอง ค้นคว้าของท่านเองจนประสบความสำเร็จ เห็นไหม เสวยวิมุตติสุขๆ ขึ้นมา สัจจะความจริง ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระพุทธกับพระธรรม เวลาเทศน์อัมมจักกัฯ ขึ้นมา มีพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม มันถึงมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ไอนี้เหมือนกันมีธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมรดกธรรมให้กับบริษัที่ เราเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาในพุทธศาสนา เราเป็นฆราวาส เห็นไหม เราก็เป็นอุบาสก เวลาเป็นอุบาสกแล้วเราอยากจะมีโอกาสในการปฏิบัติ เห็นไหม เรามาบวชเป็นพระ เราบวชเป็นพระเราก็เป็นนักรบ เราเป็นนักรบนะ เราจะรบกับกิเลส เห็นไหม รบกับกิเลส ถ้าเราเห็นต่างกับกิเลส สิ่งนั้นมันจะมีโอกาสให้เราประพฤติปฏิบัติไป

ถ้าเห็นร่วมกับกิเลสไปแล้ว สถานะของฆราวาส เห็นไหม มันเป็นสถานะที่ต่ำต้อย เห็นไหม สถานะของนักรบ สถานะของพระมันเป็นอุดมชาติ อุดมชาติที่ยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่ที่อยู่ในหัวใจนี้ที่จะทรงธรรมทรงวินัย มันถึงยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่แล้วก็หลงตัวเอง หลงตัวเองก็คิดว่าตัวเองมีอำนาจ ตัวเองมีศักยภาพ ทุกคนเขาเคารพนับถือ แล้วก็รอให้เขาเข้ามาเคารพนบอบ แล้วมันเลยกลายเป็นสอพลอ กลายเป็นสอพลอปอแป้น มันไม่มีใครได้ดีสักคน ผู้ที่สอพลอปอแป้นเขาก็ด้วยความเห็นด้วยปัญญาของเขา ไอนั้นปัญญาของฆราวาส ปัญญาของคฤหัสถ์เขา ไ้อ้เราปัญญาของภิกษุ ปัญญาของนักรบ ปัญญาของพระ ปัญญาของพระเป็นปัญญาในภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นจากการภาวนา ถ้าปัญญาที่เกิดขึ้นจากภาวนา ภาวนามันมาจากไหน มันมาจากจิต จิตมันเคยสงบระงับขึ้นมาหรือไม่ ถ้าจิตมันไม่สงบระงับขึ้นมา มันก็เป็นเรื่องสัญญาทั้งนั้น ถ้าเป็นเรื่องสัญญา ก็เป็นสัญญาการศึกษา ศึกษาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัตินี้ไง

ถ้าปฏิบัติได้เป็นจริง เห็นไหม ถ้าจิตมันสงบเข้ามา สงบเข้ามาฝึกหัดจนเกิดภาวนามยปัญญา ถ้าภาวนามยปัญญามันจะเห็นสัจจะความจริง เห็นสติปัญญาที่ตามความเป็นจริง แต่ถ้ามันปฏิบัติขึ้นมา มันจะเป็นความจริงของเราไง ถ้าเป็นความจริงของเรา เห็นไหม สถานะของนักรบ สถานะของพระ เวลาพระเนี่ยมันต้องมีสติมีปัญญาเข้ามาให้สมสถานะของนักรบ สถานะของพระที่จะมีปัญญา มีภาวนามยปัญญาไป พระถ้าไม่ทรงธรรมทรงวินัยใครจะทรง เห็นไหม พระถ้ามันปฏิบัติขึ้นมาไม่ได้ พระถ้าไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญาขึ้นมา แล้วใครมันจะยืนยั้นธรรมะละ

ธรรมะที่เป็นความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครจะยืนยั้น เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ของเรา สมัยที่ครูบาอาจารย์ยังมีชีวิตอยู่ เห็นไหม อัมมะสะกัจฉา เอตัมมังคละมุตตะมัง เวลาครูบาอาจารย์ท่านสนทนาธรรมกันนะ มันเป็นที่รื่นเริง เป็นที่อาจหาญ เป็นที่น่าภูมิใจใจ ที่น่าภูมิใจ เหมือนสมัยพุทธกาล สมัยพุทธกาลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้พยากรณ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ พระที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม ออกพรรษาแล้วทุกคนชวนชวายเป็นไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะไปรายงานผลการปฏิบัติเนี่ย จะจริงหรือไม่จริง ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็

คอยแก้ไข คอยชี้นำ คอยคัดแยกอะไรผิดอะไรถูกใจ อย่าไปเห็นร่วมกับมัน กิเลสอย่าไปเห็นร่วมกับมัน

ไอ้เรื่องความสุขๆ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสถานะความเป็นกษัตริย์ ความเป็นกษัตริย์มา อยู่ในราชวังมันจะเอาไรล่ะ สมบูรณ์แบบไปทั้งหมดเลย ทำไมองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสียสถานะแบบนั้นมา มาอยู่ป่าอยู่เขา มาอยู่แบบประชาชน มันมีอะไร มันไม่เหมือนสถานะของกษัตริย์หรอก แล้วสถานะของกษัตริย์ทุกอย่างประณีตไปหมด ทำไมท่านเสียสถานะมา เนี่ยองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง

แล้วเรามีสถานะอะไร เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เรามาบวชเป็นพระๆ เห็นภัยในวัฏสงสารนะ เรามีสถานะอะไรมา สถานะอะไรมา สถานะจะสูงจะต่ำขนาดไหน มันเป็นอำนาจวาสนาของการเวียนว่ายตายเกิด มันเป็นอำนาจวาสนาของจิตดวงนี้ สิ่งที่ได้มาๆ เนี่ย แต่ใครได้สร้างบุญญานิติการอย่างใดมา ถ้าสร้างบุญญานิติการมามันจะมีจริตนิสัย

จริตนิสัยนะ เนี่ยสิ่งที่ผิดมันไม่ชอบ มันไม่ชอบตั้งแต่จิตใต้สำนึกเลย สิ่งนี้ไม่ถูกต้องไม่ดิงาม ไม่สมควรแก่เรา ไม่เข้าไปยุ่งไปเกี่ยวเลย แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเนาะ เวลาเข้ามาสู่รูดงควัตร เห็นไหม ฉันทนเดียว อาสนะเดียว ถือผ้าสามผืน มันเป็นอริยประเพณี ประเพณีของพระอริยเจ้า ชอบหรือไม่ชอบ ถ้ามันมีอำนาจวาสนามันชอบ มันชอบนะ มันเป็นจริตนิสัยใจ

ดูสิ เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระกัสสปะ

“กัสสปะเอ๋ย เธอก็อายุปานเรา ๘๐ ปีเท่ากัน เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ทำไมต้องถือรูดงควัตรด้วย ถือรูดงควัตรเนี่ย ผ้าสังฆาฯ ปะถึงเจ็ดชั้น แก่ปานนี้ อายุเท่ากันเลย เหมือนกันเลย ทำไมเธอต้องทำ”

“ไอ้ ข้าพเจ้าทำไว้ไม่ใช่เพื่อตัวเอง เพราะตัวเองเป็นพระอรหันต์แล้ว ทำเพื่อตัวเองอะไรไม่ได้ทำเพื่อจะได้บุญกุศล เพราะพระอรหันต์ไม่ต้องการบุญกุศลอะไรอีกแล้ว พระอรหันต์สมบูรณ์หมดแล้ว”

“แล้วสมบูรณ์แล้ว จะทำทำไมล่ะ”

“ทำไว้เป็นหลักเกณฑ์ ให้อนุชนรุ่นหลังได้อ้างเป็นคตินิธรรม ได้อ้างได้อิง”

พระกัสสปะเป็นเลิศในทางธุดงค์วัตร เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถาม พระกัสสปะ แล้วทำเพื่ออะไร ทำทำไม ทำเพื่อใคร ไม่ได้ทำเพื่อกิเลสของตัวเองเลย ไม่ได้ทำด้วยความอยากดังอยากใหญ่เลย เพราะพระอรหันต์ไม่มีความอยากดังอยากใหญ่ พระอรหันต์ไม่มีอะไรในหัวใจทั้งสิ้น แต่พระอรหันต์ทำขึ้นมาเพื่ออนุชนรุ่นหลัง อนุเคราะห์อนุชนรุ่นหลังที่จะทำตามๆ มา เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชื่นชม ขอแลกด้วยสังฆาฯ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะสังฆาฯ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสองชั้น สังฆาฯของพระกัสสปะเจ็ดชั้น แลกเปลี่ยนมาเลย แลกมาเพื่อปลดเปลื้องภาระให้ไม่ต้องหนักหน่วง

เวลาคนทำคุณงามความดีเป็นความดีทั้งนั้น ถ้าความดีเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ถ้าเราไม่เห็นร่วมกับมัน เห็นตรงข้าม เห็นตรงข้ามกับกิเลส ถ้าเห็นตรงข้ามกับกิเลสนะ เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้วเนี่ย มันจะมีโอกาสไง ถ้าเห็นร่วมกับกิเลส กิเลสมันจูงจุมุกไปเรื่อย มันจูงจุมุกไปเพราะอะไร มันจูงจุมุกไปเพราะว่ากิเลสมันชอบอยู่แล้ว ถ้ากิเลสมันชอบอยู่แล้ว สิ่งใดที่เหลวแหลก สิ่งใดที่เหลวไหล สิ่งใดที่หลอกลวง สิ่งใดที่ไม่เป็นความจริง หน้าไหว้หลังหลอก เนี่ยต่อหน้าอย่างหนึ่ง ลับหลังอย่างหนึ่ง โอ๊ย เรื่องของกิเลสหมดเลย เห็นร่วมกับมัน เห็นร่วมกับมันจะคนดีขึ้นได้อย่างไร

ถ้ามันเห็นต่างๆ เห็นตรงข้ามเลย เห็นตรงข้าม เห็นตรงข้ามกับกิเลสนะ เห็นตรงข้ามกับกิเลสก็นี่ไง เห็นตรงข้ามกับกิเลส ธุดงค์วัตรไง สัลเลขธรรม ๑๓ ใจ เวลาสนทนา สนทนากัน แต่เรื่องความพันทุกข์ ไม่สนทนากันเรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ เห็นไหม เราบวชใหม่ๆ เหมือนกัน บวชใหม่ๆ เวลาบวชใหม่ๆ เราเพิ่งจากโลกนี้มา เวลาพระเขาคุยกันเรื่องโลกๆ ฟังแล้วฟังไม่ได้ เราไม่ฟังเลยนะ เพราะเราก็อยู่กับมันมาอยู่แล้ว ทุกข์ยากอยู่แล้ว อยากรจะฟังธรรม อยากรจะให้ครูบาอาจารย์แสดงธรรม แต่ก็บังเอิญ ด้วยวาสนามั่ง วาสนาเริ่มต้นเป็นแบบนี้ไปเจอแต่หน้าไหว้หลังหลอก ไม่จริงซักคน ไม่จริงจริงๆ นะ ทั้งๆ ที่สมัยนั้นครูบาอาจารย์ยังหนาแน่นนะ

หลวงตาท่านบอกเลยครูบาอาจารย์ หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว ครูบาอาจารย์ยังอยู่ ท่านไม่รับพระ ท่านบอกว่ามันมีที่ฟัง เวลาครูบาอาจารย์ท่านล่องไปที่ละองค์ๆ นะ ท่านถึงได้เปิดประตูวัดของท่าน ท่านบอกพอเปิดประตูวัดก็ ๔๐ เลย ๔๐ ๕๐ ไปนู่น ตอนนั้นท่านไม่รับเกิน ๑๘ องค์ ไม่ให้เกินนั้น เพราะเกินนั้นแล้วควบคุมไว้ไม่ทั่วถึง ดูแลไม่ทั่วถึงไง ท่านเอาน้อยๆ เอาแต่คุณภาพไป แล้วท่านก็บอกว่า มันยังมีอยู่ เห็นไหม ครูบาอาจารย์ยังมีอยู่ คือว่ายังมีคนขึ้นอายุ เหมือนกับโรงพยาบาลยังมีหมออยู่มากมาย คนเจ็บคนป่วยก็ไปโรงพยาบาลอื่นก็ได้ แต่เวลาโรงพยาบาลอื่นมันร้างหมดๆ แล้ว เห็นไหม ผู้ที่เป็นวงการแพทย์ หมอเขารู้กันเอง ว่า

มีหมोजริงหรือไม่มีหมोजริง ถ้ามีหมोजริงแล้ว ท่านก็เห็นคนไข้ไปที่อื่นท่านก็สบายใจใจ แต่เวลาถึงแล้ว เวลาโรงพยาบาลอื่นหมอนิพพานไป ๆ เห็นไหม ท่านรู้แล้วว่าไปแล้วมันก็เป็นหมอ พาศิษย์ทั้งนั้น มันหลอกเอาตังค์ทั้งนั้น ท่านถึงเปิดประตูวัดของท่าน เนี่ยเต็มเลย เข้ามาอัดอยู่นั้น นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ท่านเป็นจริงเป็นจริงอย่างนั้นนะ สิ่งที่ว่าถ้ายังมีหมออยู่ เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าเราบวชใหม่ ๆ ไปไหนหน้าไหว้หลังหลอกทั้งนั้น ทั้ง ๆ ที่มีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็ยังอยู่นะ อย่างหลวงตาท่านว่า ครูบาอาจารย์ยังมีที่พึ่ง ถ้ามีที่พึ่งแล้ว ท่านยังไม่เปิดบ้านของท่าน ให้ไปหาที่พึ่งนั้น แต่มันก็เป็นวาสนาของเราไป วาสนาของเรา เราไปเจออย่างนั้นเองไง เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงเป็นจังเราก็ไม่ได้พบได้เห็น ไปเจอแต่หน้าไหว้หลังหลอกทั้งนั้น เนี่ยพูดอย่างทำอย่างทั้งนั้น ไอ้เราก็ปฏิบัติของเราไป เห็นไหม เราก็พยายามตั้งธงของเราไป เวลาไปเจอการขึ้นนำที่หน้าไหว้หลังหลอก มันจะเป็นจริงได้ยังไง มันไม่เป็นจริงทั้งนั้น

เวลาไปเจอครูบาอาจารย์ที่จริง ๆ ท่านเคาะทีเดียวเท่านั้น อืม ยังงี้ใช่ พอยังงี้ใช่ พยายามเต็มที่เลย พยายามเต็มที่ไปแนวทางอย่างนั้น มันก็มีแนวทางไปได้ เห็นไหม มีแนวทางไปได้หมายความว่า เวลาภาวนาไปแล้วไปรู้เห็นสิ่งใด ทั้งหมด ไม่ใช่ ไม่ใช่ ไม่ใช่ทั้งนั้น แล้วใช่คืออะไรละ ใช่ก็พยายามตั้งสติเข้าไป เข้าสู่ความจริง มันต้องไปถึงความจริงได้ แต่ด้วยเห็นร่วมกับกิเลสใจ ว่า โอ้ย มันว่าง โอ้ย มันสะตวก โอ้ย มันใช่ ทั้ง ๆ ที่มันไม่มีเหตุมีผลอะไรเลย แต่ก็โง่เชื่อมั่นได้เหมือนกันตอนนั้น

เวลาโง่โง่บัดซบเลย เวลาหุตามันสว่างแล้วมันถึงมาพูดอยู่นี่ไง หน้าไหว้หลังหลอก ๆ ไอ้คนที่ขึ้นนำหน้าไหว้หลังหลอกทั้งนั้น หน้าไหว้หลังหลอกต่อเมื่อเรามีหลักมีเกณฑ์ใจ แต่ตอนที่ยังโง่อยู่ก็ยิ่งเชื่อเขา พอเชื่อเขาก็กว้าง ๆ อืม น่าจะเป็นอย่างนั้น อวิชชาดับหมดแล้ว โอ้ มันเป็นนิพพาน บ้าบอคอกแตกอยู่นั้น เพราะอะไร เพราะยังโง่ โง่บัดซบด้วย โง่ขนาดนั้นแล้วไปโทษเขาด้วยนะ โทษว่าไอ้พวกหน้าไหว้หลังหลอกมันสอนผิด ทั้ง ๆ ที่เราก็อโง่

แต่เวลามันปฏิบัติไป ๆ พอมันเห็นจริงขึ้นมา เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ขึ้นไป เพราะมันเต็มที่แล้ว ท่านบอกเลย ไอ้อย่างหยาบ ๆ มันสงบก็หยาบ ๆ ทั้งนั้น กลาง ๆ ยังมีเต็มเลย ละเอียดในหัวใจอีกมหาศาลเลย เออก็ใช่ มันก็จริง ๆ นั้นแหละ แล้วทำยังไงละ

ทำยังไงมันก็กลับมาทำความสงบใจให้มากขึ้น ไม่เห็นร่วมกับมัน เห็นตรงข้ามกับมัน ทั้งนั้น มันจะเป็นยังไงก็แล้วแต่ เห็นตรงข้าม ไม่เชื่อ เนี่ยพยายามของเรา ๆ มันจะปล่อยมันจะ

วาง เรื่องของมึง มึงจะปล่อยวางก็เรื่องของมึง กูไม่เชื่อ ภูภานาของกูไป เห็นไหม มีเป้าหมายของเราไป ทำของเราไป พิจารณาซ้ำเข้าไปๆ มันก็เหมือนกับเราพยายามทำอยู่กับงานอย่างนั้น เราทำต่อเนื่องไปๆ มันจะเป็นยังไงให้มันเป็นไป มันจบแล้ว มันไม่มีแล้ว ไม่มีแล้วก็ยังทำได้อยู่นี่ เวลาไม่มีแล้วทำไมทำได้ละ ถ้าไม่มีแล้วมันต้องทำไมได้ละ ถ้าไม่มีแล้วทำไมยังจับได้ละ ถ้าไม่มีแล้วทำไมยังพิจารณาได้ละ ถ้าพิจารณาแสดงว่ามันมี มึงนะโง่ โง่บัดซบ เนี่ยซ้ำเข้าไปๆ เห็นไหม

มันจะพูด มันจะพลิก ปลิ้นปล้อนยังไง มันจะพลิกแพลงยังไง เนี่ย ไม่สน พยายามประพฤติปฏิบัติของเราตรงต่อสัจจะความจริง ตรงต่อธรรมเข้าไป พิจารณาของเราเข้าไป ทำความสงบของเรามากขึ้น พิจารณามากขึ้น เพราะ เพราะมันโง่บัดซบ โดนเขาหลอกมาพอแรงแล้ว มันตัดสินใจแล้วว่าไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อการปฏิบัติอย่างเดียว เชื่อการกระทำอันนี้ แล้วพยายามปฏิบัติของเราเข้าไป พิจารณาของเราซ้ำเข้าไป พอมันปล่อยวางขนาดไหน ทรงไว้กับความสุกนั้น แล้วพอมันคลายตัว พิจารณาต่อไป พิจารณาต่อไป พิจารณาต่อไป พิจารณาไม่ได้ อยู่กับความสงบนั้น พิจารณาต่อไป พิจารณาต่อไป

เพราะมันโง่บัดซบมาตลอด มันโง่บัดซบมานานแล้ว แล้วก็อยู่ในสังคมปลิ้นปล้อนมาตลอด ถ้าไปเจอครูบาอาจารย์ที่จริงแล้ว ใส่เข้าไป ทำเข้าไป ครูบาอาจารย์ท่านก็อยู่กับเรานั้น แล้วทำขึ้นไปเพื่อพิสูจน์กัน เห็นไหม ก็อยู่ร่วมกันนั้นแหละ ภาวนาอยู่อย่างนั้น ผู้ที่ขึ้นก็นั่งรอเหตุว่าผลอยู่นี่ แล้วเรามันจะพลิกแพลงไปไหน เรามันจะเหลวไหลไปไหน มันเหลวไหลไปไหนไม่ได้ มันเหลวไหลไม่ได้เพราะมันมีครูบาอาจารย์ที่อ้างอิงได้ ไม่ใช่ว่าโง่บัดซบ แล้วก็สังคมปลิ้นปล้อน เนี่ยพยายามเชิดชูกัน สอพลอต่อแหล่อยู่อย่างนั้น

เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา เห็นไหม ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงก็นั่งรออยู่เนี่ย ปฏิบัติจริงๆ ต่อสู้จริงๆ ทำจริงๆ เนี่ย เวลาครูบาอาจารย์จะยอมรับไม่ยอมรับ มันก็เป็นการส่งเสริม ถ้าเป็นจริงๆ มันเป็นจริงจากการปฏิบัติ มันเป็นจริงกับปัจจัยตั้ง เป็นความจริงกับสันติวิภาที่่จะเกิดขึ้นกลางหัวใจ มันถึงพยายามกระทำเข้าไปในหัวใจนั้น เห็นไหม เห็นต่างๆ เห็นต่างกับกิเลส เห็นต่างกับความมักง่าย เห็นต่างกับความสอพลอ เห็นต่างทั้งหมด แล้วทำจริงทำจังเข้าไปให้มันพิสูจน์กันๆ พิสูจน์ความจริงอันนี้ ความจริงในหัวใจที่มันเป็นจริงๆ หรือไม่จริง

ทำซ้ำทำซาก ทำซ้ำทำซาก อยู่กับความจริงนั้น ถึงเวลาแล้วความจริงก็จะเป็นความจริง วันยังค่ำ เวลาความจริงมันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาจากไหน มันเกิดขึ้นมาจากสัจจะความจริงใจ มันเกิดขึ้นจากหัวใจที่สงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาแล้วด้วยภาวนามยปัญญา ปัญญามาก

น้อยขนาดไหน เห็นไหม ฝึกหัด พิจารณาวิปัสสนาอ่อนๆ จนพิจารณาได้เข้มแข็งขึ้น เข้มแข็งจนศีลสมาธิปัญญาจะเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา เวลามันเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา สัจธรรมมันเกิดขึ้น เห็นไหม มันเป็นสัจจะเป็นความจริงกลางหัวใจนั้น มันปล่อยมันวางของมันขนาดไหน มันก็พยายามทำให้ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้นๆ ความละเอียดลึกซึ้งขึ้นไป พยายามทำของเราด้วยความสุขุม ด้วยความรอบคอบ

จงตั้งใจ ตั้งใจกระทำอย่างนั้น ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น โลกนี้ปลิ้นปล้อนทั้งนั้น สังคมหลอกลวง ไม่มีอะไรเป็นที่พึ่ง ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ ท่านเก็บเนื้อเก็บตัวของท่าน ใ้อ์ที่ออกมาต่อแหลกกับสังคม ต่อแหลกทั้งนั้น สิ่งจริงๆ เก็บเนื้อเก็บตัวอยู่กับคุณธรรมในใจของท่าน เป็นแต่เรามีหุมีตามากน้อยแค่ไหน เรามีหุมีตา ถึงมีหุมีตา เราถึงจะเข้าถึงครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงได้ ถ้าถึงครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงได้ ท่านชี้ได้จริงๆ ท่านชี้ในหัวใจเราเลย เราทำได้มากน้อยขนาดไหน ท่านชี้มาเนี่ย ตรงสัจจะความจริงเลย

แล้วเราจะมีความสามารถแค่ไหน เราจะมีสัจจะแค่ไหน ทำของเราขึ้นมา พิจารณาของเราช้าแล้วช้าเล่าด้วยความรอบคอบ ด้วยความละเอียดของเราขึ้นไป เห็นไหม เห็นตรงข้ามกับกิเลสตลอด แล้วเราบอกว่าเห็นตรงข้ามกับกิเลสตลอด มันเป็นเรื่องความทุกข์ความยากตลอด มันเป็นเรื่องสัจจะ มันเป็นเรื่องอริยสัจจะ มันเป็นเรื่องอริยประเพณี มันเป็นเรื่องประเพณีของอริยเจ้า เป็นประเพณี เป็นประเพณีไง แล้วครูบาอาจารย์ท่านทรงธรรมทรงวินัย ข้อวัตรปฏิบัติมันทรงๆ ไว้ให้เป็นอริยประเพณีไง มันเป็นเรื่องอริยประเพณี แต่มันยังไม่เป็นอริยจิตใจ

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปเป็นสัจจะความจริงๆ ขึ้นไป เวลามันขาด อริยจิต จิตที่โง่งม ง่าย โง่งม บัดชบ โง่งม ให้เขาหลอก เวลามันฝึกหัดในตัวมันเอง มันปฏิบัติของตัวเอง มันมีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ แล้วมันมีความเพียร มีความวิริยะ มีความอดุสาหะ มีการกระทำ การกระทำอันนั้นมันเป็นมรรคเป็นผล การกระทำอันนั้นเป็นเหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าดีแต่ฟัง ดีแต่การตรึก ดีแต่การนึกคิด มันไม่ใช่การกระทำโดยสัจจะโดยความจริง เวลามีสัจจะมีความจริง เราทำด้วยสัจจะด้วยความจริง มันก็เป็นการทดสอบทฤษฎีของครูบาอาจารย์ที่ท่านคอยชี้แนะ ทฤษฎีนั้นคอยชี้คอยนำคอยบอก เห็นไหม ใ้อ์เราก็เป็นผู้ที่ปฏิบัติ เป็นผู้ทำการกระทำให้มันเกิดขึ้นจริงจากกลางหัวใจ

เวลามันโง่มโง่ม บัดชบเลยนะ โง่งม ให้เขาหลอกให้เขาลวง ให้เขาปลิ้นปล้อนหลอกลวง ใจ เวลามันเป็นจริงๆ ขึ้นมา มันเป็นจริงในหัวใจของเราขึ้นมา เวลาเป็นจริงในใจดวงนี้ เห็นไหม พอใจดวงนี้เป็นจริงขึ้นมาแล้ว สังคมเป็นสังคม มันบัดชบก็ให้มันบัดชบของมัน เพราะ

อะไร เพราะมันด้วยอำนาจวาสนาของบุคคลอย่างนั้น มันด้วยอำนาจวาสนาของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เขาเห็นร่วมกับกิเลส เห็นร่วมกับความอยากดังอยากใหญ่ เขาเห็นร่วมกับเรื่องในใจของเขา

แต่ของเรา เราเป็นสัตว์อาชาไนย เราจะหลีกออก หัวใจเราพยายามจะหลีกออก ไม่เข้าไปร่วมกับเขา เราจะหลีกเข้าสู่ธรรมสู่วินัย พยายามกระทำของเรา ฝึกหัดของเรา ทำของเรา ขึ้นมาเป็นความจริงของเรา มันถึงเป็นสัจจะของเราไป

ถ้าเป็นสัจจะของเรา เห็นไหม พังธรรม ๆ เพื่อเหตุนี้ พังธรรม ๆ ให้หัวใจของเราเนี่ยมันมีเพื่อน มีผู้กระทำ ไม่ใช่เราเหว ไม่ใช่อยู่คนเดียว ไม่ใช่หัวใจกำพรว้า ไม่มีพ่อไม่มีแม่ ธรรมวินัยเป็นศาสดา มีอยู่แล้ว แต่เราไปเห็นร่วมกับกิเลสไป กิเลสมันเลยผูกมัดใจ ว่าเรากับกิเลสเป็นเพื่อนกันใจ เรากับกิเลสเป็นร่วมกันใจ ไม่เห็นร่วมกับธรรมไป ไม่เห็นร่วมกับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา การกระทำของเรามันเป็นจริงขึ้นมาในใจของเรา เห็นไหม เราเห็นร่วมกับธรรมจนมันเป็นเหตุเป็นผลขึ้นมา เหตุนั้นทำให้เราปฏิบัติจนได้ผลไป ถ้าได้ผลขึ้นมา นั่นนะ ๆ อริยจิต เอวัง